

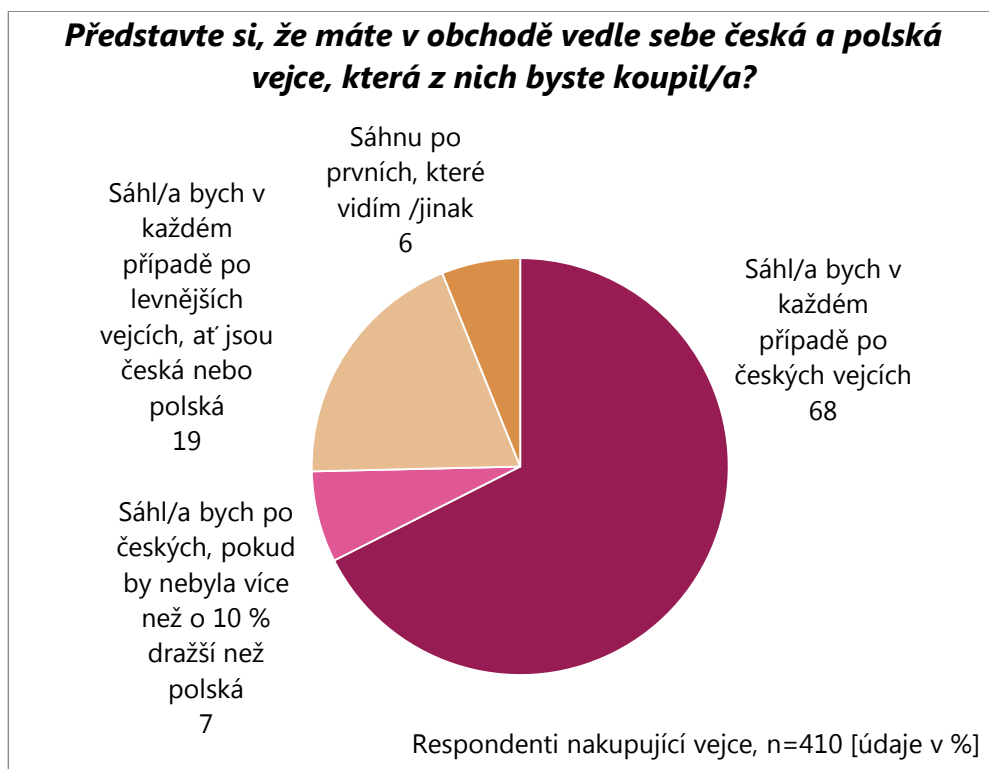
Vejce: Češi preferují česká oproti polským, v určení způsobu chovu nosnic panuje zmatek.

Při nákupu vajec se posuzuje převážně cena, země původu a způsob chovu slepic. Jakou důležitost sehrávají jednotlivé faktory, naznačuje výzkum agentury STEM/MARK. Ukazuje se, že bychom rádi kupovali vejce od slepic českých a chovaných v přijatelných podmínkách, postavení tváří v tvář reálné nabídce v obchodě to však často dopadá jinak.

Co nejvíc „řešíme“?

Pokud jde o rozhodnutí zohledňující zemi původu vajec, většina kupujících (2/3) deklaruje, že dá jednoznačně přednost českým před polskými bez ohledu na cenu. Ostatní (1/3) se rozhodnou spíše podle ceny, ať už jde o vejce česká nebo polská.

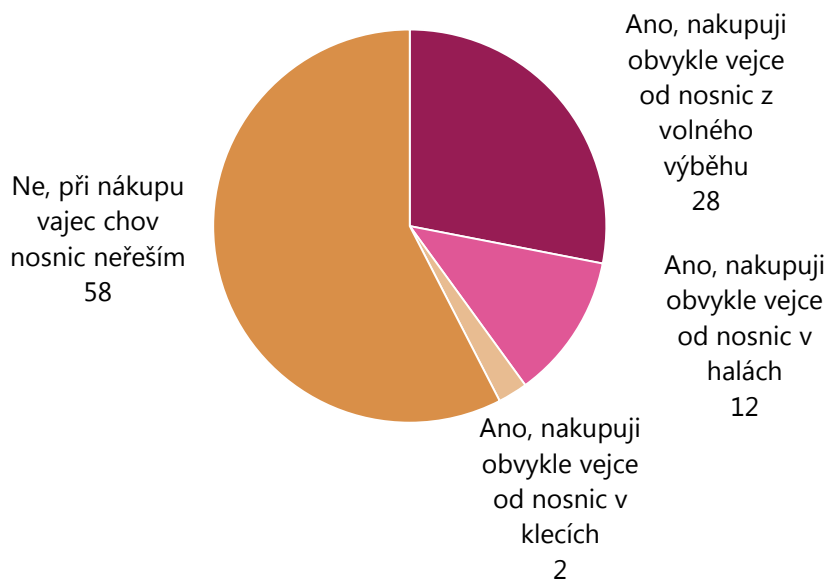
„Výzkumně-metodickou otázkou ovšem je, jakou roli zde hraje stylizace respondentů“, zamýšlí se Jan Tuček, ředitel STEM/MARK.

Upřednostňujeme tedy česká vejce, minimálně to deklaruujeme, ale **jak je to s podmínkami, ve kterých slepice žijí a snášejí vejce?** V rozhodování běžného spotřebitele se odráží jak míra zájmu o způsob chovu slepic, tak orientace v označování vajec.

Jan Tuček říká: „Nadpoloviční většina kupujících přiznává, že typ chovu vůbec neřeší.“ Naopak dvě pětiny deklarují zájem a zajímavé je, že častěji uvádějí preferenci vajec z volného výběhu před vejci od nosnic v halách.

Když nakupujete vejce, zajímá Vás, v jakých podmínkách slepice/nosnice vejce snášejí, tj. z jakého chovu vejce pocházejí?

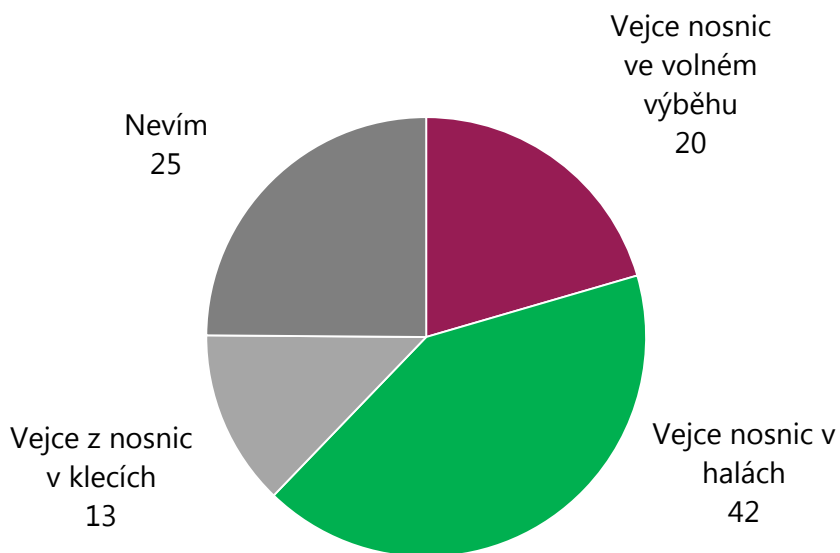

Respondenti nakupující vejce, n=410 [údaje v %]

Že jde nejspíš o zmatení pojmů, dokládá (ne)schopnost vysvětlit pojem „podestýlková vejce“, který často prodejci či výrobci uvádějí na obalu. Název chápou (správně) jako vejce od nosnic v halách dvě pětiny nakupujících. Ostatní buď vůbec nevědí, nebo tento pojem vysvětlují odlišně – pětina předpokládá, že jde o nosnice ve volném výběhu, menší podíl lidí si myslí, že jde i o klecový chov.

Pokud jde přímo o respondenty, uvádějící nákup vajec od slepic z volného chovu, téměř třetina se domnívá, že „podestýlková vejce“ znamenají tento volný chov.

Jaká vejce byste označil/a jako „podestýlková“?

Respondenti nakupující vejce, n=410 [údaje v %]

Pokud jde přímo o respondenty, uvádějící nákup vajec od slepic z volného chovu, téměř třetina se domnívá, že „podestýlková vejce“ znamenají tento volný chov.

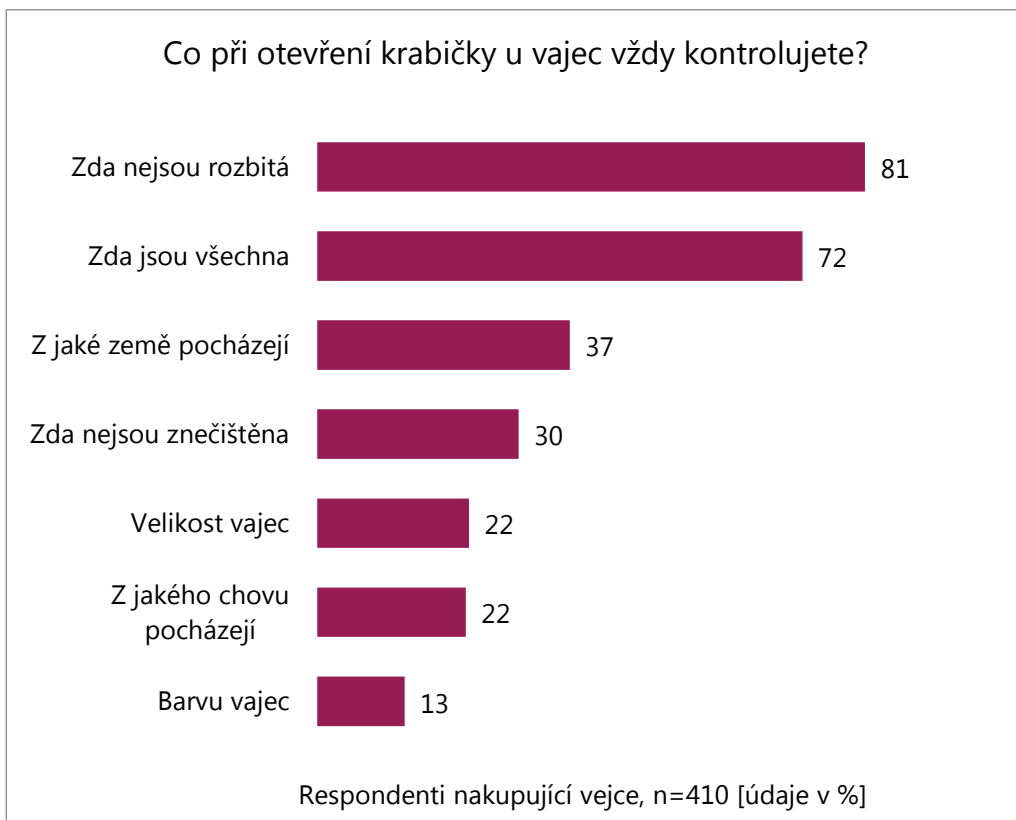
I z této odpovědi vyplývá, že běžný spotřebitel se v „problému vajec“ těžko orientuje. A to nejen v chovech, ale i v jejich označování.

Otvíráme krabičky? Proč vlastně?

Při nákupu vajec většinou kontrolujeme vnitřek balení (84 %). To zpravidla znamená kontrolu, zda vejce nejsou rozbitá a jestli jsou všechna, až poté sledujeme zemi původu, případně způsob chovu.

A jak konkrétně způsob chovu zjišťujeme? Obvykle pouze podle popisu na obalu, přímo razítko na skořápce kontroluje 15 % spotřebitelů. Podobný podíl nakupujících také dokáže rozluštit konkrétní příklad a identifikovat, že např. číslo 3 na začátku označení znamená klecový chov.

Jan Tuček: „Zarážející je, že podle výzkumu STEM/MARK je v desetině případů výsledkem kontroly zjištění, že údaje na obalu se liší od označení přímo na vejcích. Nejčastěji nesouhlasí země původu.“

Z dalších aspektů kromě již zmíněných se při nákupu preferují vejce větší a velká balení.

Výsledkem je tedy konstatování, že český spotřebitel většinou preferuje česká vejce před polskými. Minimálně polovina dává přednost nižší ceně bez zvažování dalších aspektů. Pokud jde o způsob chovu nosnic, ten deklarativně zohledňují cca dvě pětiny. Otázkou ale zůstává, zda jsou předpokládané vlastnosti kupovaných vajec vždy v souladu se skutečností, protože pouze necelá pětina dokáže prokazatelně identifikovat používané značení.

Vyjasnit situaci by jistě pomohla vyšší motivace jak na straně spotřebitelů dopátrat se skutečného původu vajec, tak na straně výrobců a prodejců sjednotit a vysvětlit značení na obalech.

Průzkumu agentury STEM/MARK uskutečněného prostřednictvím online dotazování na Českém národním panelu se zúčastnilo 501 osob reprezentujících internetovou populaci ve věku 15 až 59 let. Šetření probíhalo koncem března 2019.